

UKRAJÍNSKÝ BULETÍN

Orgán Výkonného Komitétu Ukra-
jinských Emigrantských Organizací v ČSR.

Praha VI, Vratislavova
č. 23.

Číslo účtu pošt. spo-
řitelny 31468.

Vychází 1 a 15 každého měsíce.

REDAKCI ČESKOSLOVENSKÝCH DENÍKŮ A ŽURNÁLŮ. - Výkonný Komitét ukrajin-
ských emigrantských organizací v Č.S.R. prosí redakce českosloven-
ských deníků a žurnálů o uveřejnění v tisku zpráv o životě ukrajinské-
ho národa, které uvádíme v tomto Bulletinu pro usnadnění práce těch re-
dakcí československého tisku, které se o ně zajímají.

ODSTRĚLOVÁNÍ UKRAJINCŮ. - Z Rigy se oznamuje, že v Charkově byli za-
střeleni bolševiky ing. Indyševskyj, lektor Onyškevyc a bratři Melniko-
vi. Byli zastřeleni pod záminkou účasti v organizaci ukrajinského
nacionálního spiknutí proti bolševikům. Jmenovaní svého času ukončili
české vysoké školy v Praze a jako ideoví komunisti byli toho přesvěd-
čení, že jejich povinností jest pracovat na Ukrajině a proto po ukonče-
ní vysokoškolského vzdělání opustili řady emigrantů.

ROZSUDEK V POLITICKÉM PROCESU. - 19. listopadu stál před porotou ve
Lvovském soudě 20-ti letý jinoch Ivan Myoyk. Obvinovacím aktem je mu
vytýkáno: 1/příslušnost k Ukrajinské vojenské organizaci, 2/ukladná
vražda Evžena Berežnyckého.

Obviněný Ivan Myoyk prohlásil, že se vůbec necítí vinen. Svou přísluš-
nost k Ukrajinské vojen. organizaci považuje za čest a nikoliv za zločin.
Evžena Berežnického zabil na příkaz z Ukr. voj. organizace, neboť vyšetře-
ním se zjistilo, že Berežnyckyj byl konfidentem a provokátorem.

Na základě verdiktu porotců tribunál odsoudil Ivana Myoyka na 15
let těžkého žaláře.

VELKÝ POLITICKÝ PROCES PROTI 14 UKRAJÍNSKÝM NACIONALISTŮM VE LVOVĚ.
který trval čtyři týdny skončil se 27. XI. Obvinění byli souzeni za: pří-
slušnost k Ukrajinské vojenské organizaci /UVO/, která tajnou revoluční
organizací směřuje k svržení polské okupace na Západoukrajinských
zemích a utvoření spolu s jinými Ukrajinskými zeměmi Samostatného
Sjednoceného Ukrajinského státu, za propagování ideologie ukrajinské-
ho nacionalismu, za tajné přechovávání výbušných látek pro sabotáže,
kolportáž orgánu UVO - „Surmy“, účast v expropriacním přepadení pod
Bibrkou atd. Výrokem tribunálu na základě verdiktu poroty všech soudů

byli odsouzeni: redaktor Z.Pelenskyj, red. B.Krivoiv a Dm.Virsta na 3 roky těžkého žaláře; Jurij Dačyšyn k t r e s t u s m r t i, M.Mak-symjuk na 15 let těžkého žaláře, Z.Knyš na 8 let těžkého žaláře, B.Korduka na 1 ½ roku těžkého žaláře, O.Procyšin na 15 měsíců, Z.Procyšin na 1 rok, Julie Kasakevyčová na 1 rok, V.Kačmarovskij a V.Andruš-čak na 6 měsíců těžkého žaláře, P.Matyjcev a V.Čulovskij byli osvobo-zeni.

ZATÝKÁNÍ UKRAJINCŮ NEOCHABUJE.- Lvovské „Dilo“ ze dne 20.XI. ozna-muje, že 17.X. polská policie provedla celou řadu zatýkání v Ternopilském okrese. Zatčen byl také jeden 17.letý, býv.žák gymnasia.Ostat-ní zatčení jsou většinou mladí sedláci. Celkem bylo zatčeno 15 osob. Sedm z nich narychlo bylo propuštěno ze soudního vězení, ostatní sedí doposud.

Zatčeným vytýká se příslušnost k Ukrajinské vojenské organizaci. Důkazem viny jest 1 výtisk „Surmy“, nalezený u jednoho ze zatčených při revisi.

V tomtéž Ternopilském okr. bylo 6.XI.t.r. zatčeno 14 mladých sedláků a řemeslníků pod záminkou příslušnosti ke komunistické straně.

ZAKAZ SBÍRKY NA UKRAJINSKÉ INVALIDY.- Měsíc listopad na Západu-ukrajinských zemích byl každého roku zasvěcen sbírkám ve prospěch ukrajinských válečných invalidů, kteří stratili zdraví v ukrajinsko-pol-ské válce.

„Ukrajinský spolek pro pomoc invalidům“ vydává měsíčně na renty, prothézy, léčení, dům invalidů - 13.000 zl. Tuto částku spolek získá-val sbírkami mezi ukrajinským občanstvem.

Tohoto roku lvovský vojevoda, odvolává se na rakouské guberniál-ní nařízení z r.1833 zakazuje veřejnou sbírku na ukrajinské invalidy.

OBILÍ PRO SYTOU MOSKVVU Z HLADOVÉ UKRAJINY.- Jednotlivé okresy v Ukrajině musejí vyvézt do Moskvy celé vlaky obilí a zeleniny.V Synel-nykivském rayoně přistoupeno bylo za pomoci komunistů a komsomolů k organizaci „Červnoho ešalonu dlja proletariv Moskvy“, který se má sklá-dati z 30 vagonů obilí a 15 vagonů zeleniny /, „Komunist“, 6.listopadu 1931/.

Z E Ž I V O T A V K Y J E V Ě.

V KYJEVĚ ELEKTRIKA JEZDÍ JENOM VE DNE.- „Proletarska Pravda“ ze dne 4.XI. oznamuje, že pro nedostatek žárovek tramvaj v Kyjevě může jezdit jenom když jest denní světlo. Třetím rokem znamenité sta-linské pětiletky kyjevští dělníci musejí docházeti do práce a vra-ceti se z ní pěšky, neboť Moskva postoupila pro kyjevskou elektriku pouze ... 15 žárovek.

JAK SE ZHOTOVUJE ODĚV V KYJEVĚ.- „Proletarska Pravda“ ze dne 6.XI. oznamuje, že v továrně „Kyjev-oděv“ bylo ušito mnoho svrovníků ne-správně. Bylo mnoho kabátů s knoflíky... na zádech. Ke kabátu šedé barvy jsou přišívány bleděmodré rukávy.Jest obrovské procento braku. V říjnu ze 166.877 oděvů bylo vyřazeno 40.810. Ale i mezi nevyřaze-nými převládají věci, které se vůbec k potřebě nehodí.

V KYJEVĚ VĚTŠINA ŠKOLÁKŮ BEZ ODĚVU A OBUVI NA ZIMU.- Kyjevské ča-sopisy oznamují, že následkem nedostatku oděvu většina žáků nenavště-juje školu. Do jedné školy, kde jest 600 žáků, sovětská vláda zaslala 50 kabátů, zhotovených ze satinu/to má být na zimu/ a ušitých tak, že nelze rozeznati jsou-li pro chlapce nebo pro dívky. Některé kabáty by-

by ušité se satinu dvou docela různých barev.

VINNÍCI POŽÁRU NALEZENI.- V městě Horodenka v Haliči zatčeni byli pro rabování polský strážník a magistrátní sluha, kteří se po zatčení přiznali k založení mnoha požárů, jaké polský úřad bez všelikých důkazů připisoval Ukrajincům a dokonce využívaje této příležitosti vyslal na Západní Ukrajinu celou armádu četníků a vojáků, kteří pobili a zmrščili mnoho Ukrajinců a zničili velké množství ukrajinských ústavů a vesnic.

Z VELKÉHO MRAKU MALÝ DĚŠT.- Vyšetřování přepadení poštovního autobusu pod Bibčeju, kde zahynul polský policejní inspektor, bylo zastaveno. Zatčení dva Ukrajinci pro podezření z účasti na tomto přepadení byli propuštěni na svobodu.

SOVĚTSTÍ STUDENTI.- Kyjevská „Proletarska Pravda“ píše, že v Ustavě strojího stavitelství v Kyjevě byly takové případy, kdy nově přijatí studenti neznali ani algebry, ani trigonometrie.

BOJ S PEDAGOGY.- „Komsemolec Ukrajiny“ ze dne 18. listopadu prohlašuje celou řadu vlivných pedagogů /prof. Sokoljanského, prof. Zalužného, prof. Protopopova, prof. Popova a jiných theoretiků t.zv. reflexologické školy/ za fašisty a buržoasní liberály. Jinými slovy to má znamenati, že všichni tito odborníci pedagogové budou pozbaveni svých kateder. Z uvedených profesorů, Sokoljenskyj jest, mezi jiným, známým evropským znalcem v oblasti pedagogiky hluchoněmých.

NICENÍ ZELEZNIC.- Na stanici Osnova pod Charkovem konaly se manévry; za čtyři měsíce, následkem nedostatku disciplíny a nezodpovědné práce bylo rozbito a zničeno 1427 vagonů /„Komunist“ 19.XI./.

TREST ZA UKRAJINSKÝ NACIONÁLNÍ ODZNAK.- Žakyně I. třídy „Ridné Skoly“ v Pečenizine měla na brašně našitý „tryzub“ /ukrajinský státní znak/. Polská policie z této příčiny sepsala s matkou dítěte protokol, a učinila oznámení obecnímu úřadu. Obecní úřad nařídil „Tryzub“ odparati a matce uložil 50 zl. pokuty. Jelikož však matka dítěte jest chudou vdovou byla jí pokuta snížena na 10 zl. na které žena musí pracovati nejméně 5 dní. /„Dilo“ 18.XI.1931./

POLSKÉ HOSPODÁŘSTVÍ.- Polská pozemková reforma provedena byla tím způsobem, že obrovské pozemky zůstaly v rukách velkých majitelů půdy. Tato otázka jest zvláště palčivá pro Ukrajince, protože právě v ukrajinských zemích pod Polskem, kde počítován jest velký nedostatek půdy mezi selským lidem, těchto velikých ploch polských vlastníků půdy jest nejvíce.

Jaké jest hospodaření těchto polských vlastníků půdy jest viděti z jejich sjezdu, který se konal 25.X.t.r. V usneseních se potvrzuje: 1/katastrofální stav majitelů pozemků, z nichž 50 % jest před zánikem, 2/statkáři vedou svá hospodářství tak, že nedávají jim důchodu ani na splácení obrovských úvěrů, ani na placení daní, 3/ bez, úřední pomoci tato vymírající rolnická třída musí zahynouti. /„Dilo“ 12.XI.1931./.

Z UKRAJINSKO-LITEVSKÝCH STYKŮ.- U příležitosti 13.vyročí obnovení samostatnosti Západní Ukrajiny ukrajinská kolonie v Kovnu uspořádala slavnost.- Referát měl předseda Litevsko-ukrajinského spolku prof. Biržyška, po něm promluvil zástupce Ukrajinců.

Dne 23.listopadu konala se první schůze Ukrajinsko-litevského

spolku v Praze. S referátem na thema „Ukrajinská otázka v době války a revoluce“ vystoupil prof. Dorošenko.

Referent jadrně a zajímavě vysvětlil hlavní momenty z dějin vývoje ukrajinského nacionálního obrození, počínaje z dob předválečných až do časů Ukrajinského Direktorია. 30. listopadu konalo se dokončení referátu prof. Dorošenska.

OSLAVY I. LISTOPADU.— Oslavy u příležitosti prohlášení samostatnosti Západoukrajinské republiky konaly se v poslední době i ve Lvově, v Stryji, v Pečenižyně, v Berežan, v Ravě Ruské, v Solotvině a v celé řadě jiných měst v Ukrajinských zemích pod Polskem.

Kromě toho za hranicemi ukrajinského etnografického území konaly se oslavy ve Vídni, v Berlíně, v Chalet /Francie/, v Poznani, v Kovnu, v Detroit, ve Winnipegu a v jiných velkých městech.

ANGLIČAN O TERORU V POLSKU A RUSKU.— Anglický spisovatel H. Hessel Tiltman vydal knihu pod názvem „Teror v Evropě“, v níž zřetelně a podrobně znázornil polské a ruské utisky Ukrajinců /pacifikace a solovecké tábory smrti/. Sovětské Rusko a militaristické Polsko nebudou s to ospravedlnit pravdivé vysvětlení stanoviska na okupované jimi Ukrajině, podané autorem této knihy.

POLÁCI KLAMOU.— Tiskové bureau polské ambasady v Londýně vydalo knihu M. Felinského pod názvem „Ukrajinci v Polsku“, v níž neobyčejně falešně a tendenčně objasňují stanovisko Ukrajinců pod polskou okupací.

Z KULTURNÍ ČINNOSTI UKRAJINSKÉ EMIGRACE.— Ukrajinský spolek „Jednist“ v Praze pořádá cyklus veřejných přednášek věnovaných otázce česko-ukrajinských styků. Účast v tomto cyklu přislíbili p.p. prof. Dr. J. Slavík, prof. Dorošenko, šefred. Dr. V. Charvát, prof. Antonovč, Dr. Ing. Lom a j. Cyklus byl zahájen 28. listopadu v České technice přednáškou p. doc. Boozkovského, „Z dějin česko-ukrajinské vzájemnosti v XIX. st.“

10. VÝROČÍ HROMADNÉHO ZAVRAŽDĚNÍ UKRAJINCŮ.— Jednota býv. ukrajinských důstojníků v Čechách uspořádala v Praze a L. Poděbradech 21. listopadu pietní akademii u příležitosti 10. výročí tragické smrti 359 bojovníků za svobodu Ukrajinského národa zavražděných bolševickou čenkou v městě Bazar na Volyni v době posledních bitev Ukrajinců s Rusy 22. listopadu 1921.

Spolek ukrajinských emigrantských organizací „Samopomič“ uspořádal analogickou akademii v Pardubicích, kde se akademie hromadně účastnilo české obecenstvo.

ZATÝKÁNÍ KULTURNÍCH PRACOVNÍKŮ.— V Kovli na Volyni polské úřady zatkly několik mladých /18 - 21. letých/ Ukrajinců: Onyškevyče, Markevyče, Vitryka, Kunoju, bratry Somčynské, Lisnevyče - většinou žáky odborných středních škol. Příčina zatčení není dosud známa. Na dotaz příbuzných soudce odpověděl, že všichni zatčení budou postaveni před stanný soud, neboť prý zapálili most. „Most“, který byl zapálen, skládal se z několika prken a nikomu vlastně nebyl potřebný. Ve skutečnosti polská vláda chce takovýmto způsobem účtovat s kulturně-činnou ukrajinskou mládeží, neboť všichni zatčení působili kulturně mezi selským obyvatelstvem.

Odovědný redaktor V. Jarkovský. Vydavatel a nakladatel Petro Makarenko. Redakce, administrace a expedice: Praha VI, Vratislavova ul. 23.